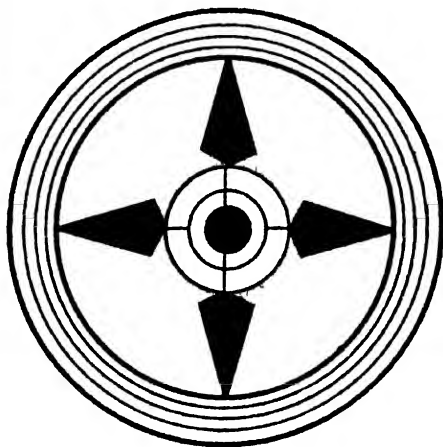

KASHALYNTEN

PART - II

Da I

LISTRIMAI SYIEMLEH

2005

Acc. No. 226513, F9.1

Class No. 895.93 S1 Sha

Author Lixrimai Syiemlieh

Title Ka Shalyntem

Acc. No. 226513, F9.1

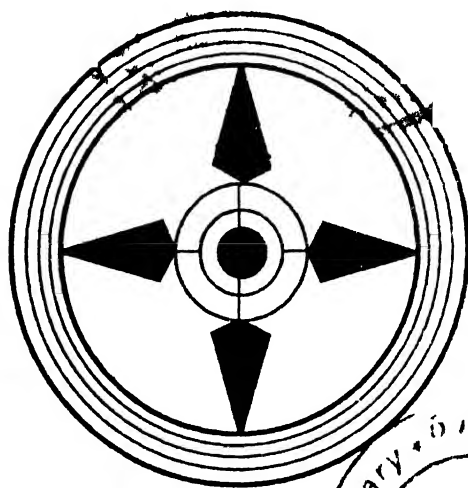
STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil; tearing or taking out its pages or otherwise damaging it will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean

KASHALYNTEM

PART - II

Ka Jinglamphrang

Wat la ngam shym la long kaba la nang la stad ha ki kyrdan pule, hynrei kum ka briew kaba la kyrkhu da U Blei, Trai Kynrad, Nongbuh Nongthaw, uba la ai ia nga ia ka sap, nga la thoh ia ki Poetry bad ki Jingrwai Nga kwah ban pynsngew sa shisien lyngba ine ki kot lyngkdop "Ka Shalyntem" Part II ha phi ki khun ka Ri, ki khynnah, ki samla samhoi, ki tymmen ki san ban ia pule sngewtynnad bad ban ia thir lem ia ki ksai jingpyrkhat kiba mih na ka dohnud ba lung jong nga Mano keiñ haba ki jingmut ki kyrsoi ha ka dohnud bad ki sur ba myllung ki sawa ha ki shkor ban khlem kynud ia ki bad ban pyrta ia ki ktien ?

Kumta ka long ianga ba ha kano kano ka por ba wan ka jingpyrsad mynsiem la ka long na ka mariang bad kiei kiei kiba don ha ka, ki kshaid, ki lum ki wah, ki syntiew ki skud kiba itynnad, nga kyrmen ba kane kan plie lem ia ki jingmut jingpyrkhat jong phi ki nongpule ban sumar ban kheñ kordor ia ki matti U Blei Uba la ai ei kat kane ka Ri ba itynnad jong ngi Ha ka imlang sahang ban sumar ia la ki rympei khnang ba kin mih ki Rangkynsai bad ki Thei kynsai ki ban pynphuh pynphieng ia la ka jong ka jaid bynriew Ka jingnang jingstad kaba donkam ban kheñ kordor bad ka jingiatylli kum ka jaid

bynnew kaba ngam lah khlem da kyntu lyngba ki poetry jong
 nga Ka rep ka riang ban ym iehnoh ia ka, ki khanatang ba
 sngewtyinnad ba la iathuh da ki longshuwa man shuwa bad
 bun kiwei kiwei kiba phi ki nongpule phin sa shem ynda phi
 la pyntyllun ia ka “Ka Shalyntem” Ha ka jingtrei jong nga
 kaba nga la pynlut da ki snem, nga ngeit ba kane ka jingpynmih
 jong nga ia kane “Ka Shalyntem” kan long ka jingpynkhie
 im ia ki jingmut jingpyrkhat jong phi ki nongpule

Khublei Shibun

Kong Listrimai Syiemlieh

PART II

CONTENTS

SKER	PAGE
1. U Tirot Singh	1
2. Ki Thapbalieh	2
3. Thiah khop khop	3
4. Rympei	4
5. Jingieit ka Kmie	5
6. Baje u Khar Switmit	6
7. Ka Synrai	7
8. Lum Kyllang	8
9. Tiew Lamationg	9
10. Tiew Kulab Saw	10
11. U Nai Khadsaw Synnia	11
12. Ka Pah Syntiew	12
13. Jisu u ieit da shisha	16
14. Lum Khasi	17
15. Ko Khyannah rit	18
16. Ka Lidohkha	19

17.	Ka Mariang	...	21
18.	U Iaiong	...	22
19	Ha Lynti Khlaw	..	23
20	Kshaid Kynrem	...	24
21.	Seng Kyntiew Ri	...	25
22.	Nebukhadnesar	...	26
23.	U Jonah	...	27
24.	Iam Lapalang	...	28
25.	Ka Rep Kba	...	31
26	Surok Kyllaiñ Khongdong	...	33
27	Thylliej khlem Shyieng	...	34

PEOTRY

27.	Ki Saw Aiom	...	35
28.	U Nongrep	...	37
29.	Sumar ia la Rympei	...	41
30.	Ka Jingkit khlieh	...	44

U TIROT SINGH

- 1 U Tirot Singh, u Syiem Nongkhlaw
Ka nam jong u mynta ka lai paw
Haduh kine ki sngi ngim klet
Jingshlur jong u ngin bud syrwet,
Na baroh katba tip ma ngi
Dei une na ki Syiem Khasi
U shah shitom ia la ka ri
U Tirot Singh u Syiem jong ngi
- 2 U Tirot Singh u Syiem ba shlur
Hapdeng jingeh baroh u tui
Une u ieng ban da l'u pait
Na bynta hima hok u said,
Da lade hi u ieng ialeh
L'u pait u lam nongshun ban beh
U Shah shitom ia la ka Ri
U Tirot Singh u Syiem jong ngi
- 3 U Tirot Singh U Riew ialeh
Nongshun na la ka ri u beh
Shi syrtap dohnud u mut hok
Nongshun ki pah, ban wan ia lok,
Jingthmu jong ki ym lah iohi
Hima jong u ban ioh kynti
U shah shitom ia la ka Ri
U Tirot Singh u Syiem jong ngi
- 4 U Tirot Singh u khraw pyrkhat
Kyndit bynriew u sngew peit mat
Ryntieh u khnam, ka stieh, u rah
B'un mait naphang, un nym pynsah,
Nongshun khraw bor ki kem kylla
Ki set byndi ha DAHAKA (Dacca)
U iap sngewsih ha iing byndi
U Tirot Singh u Syiem jong ngi

KI THAPBALIEH

- 1 K1 Thapbalieh bun rong
K1ba mih ha por pyrem,
Balieh basaw baiong
K1 thapñiang balung ba jem,
K1 thapñiang balung ba jem

Khorus :   *Ko thapbalieh, ko thapbalieh*
                      Naei phi wan naei phi mih,
                      Shano phin her shano phin her
                      Phi swait sawdong ka kper,
                      Phi swait sawdong ka kper

- 2 Ko thapbalieh ba rit
Jingim ba ı suk kynjai,
Ym don ba wan pynwit
Tang jingsuk ia phi kyrhai,
Tang jingsuk ia phi kyrhai
- 3 Ko thapbalieh khlik khlik
Phi pynkhih la k1 thapñiang,
Syntiew ba puh khrik khrik
Phi kjit lut k1 um bathiang,
Phi kjit lut k1 um bathiang
- 4 Ko thapbalieh - balong
Phi ıoh her kat sha bamon,
Hangno phi ım phi shong
Jingklusai ımat phim don,
Jingklusai ımat phim don

THIAH KHOP KHOP

- 1   Thiah thiah thiah thiah khop khop
         Hapoh la i jaiñsop,
         Mynta ngan leit tong um
         Ia phi ba phin ioh sum,
         Thiah ko hep mynta to thiah
         Ngan kynoi ngan padiah

Khorus :   *I Mei i la jan wan*
                  Nangtai na lyngkha phan,
                  Thiah noh khop ko hep tipsngi
                  Ha met i kong jong phi

- 2   Oi- Oi- Oi- Oi- Oi- Oi
         Ngan pynkhih doi shi doi,
         La thait te hep i kong
         To thiah ba ngan ioh shong,
         Thiah to thiah ba nga la thait
         Ba ngan dup pynai kait
- 3   Thiah thiah noh khop seh hep
         Nga bun kam ban pyndep,
         Ha sngap ki sur ba syiang,
         La dei hi u myrsiang,
         Thiah to thiah noh khop mynta
         Ha ban da ih ka ja
4.   En-en ba ngan kynoi
         Wat ju da iam wad phoi,
         Jaiñit ka shon ia nga
         Ka met ruh sngew ban pra,
         Thiah ko hep baieit jong nga
         Ba ioh sa dait u khla.

RYMPEI

- 1   Rympei ba iet i Mei
         Rympei ba iet i Mei
         Ba sngew hun ha ka pyrthei,
         La duk la thngan te lei
         Ba don ha jan i Mei
         Tang jynhaw jong phi la biang
- 2   Rympei ba iet i Mei
         Rympei ba iet i Mei
         Jingshisha ha ka pyrthei,
         Ko Mei Ri Lung ia nga
         Phi iet rynieng jong nga
         Ha nga mo phi thep mynsiem
- 3   Rympei ba iet i Mei
         Rympei ba iet i Mei
         Ba sngew shngaiñ ha ka pyrthei,
         Khyllait na ing i Mei
         Ngan iaid sawdong pyrthei
         Tip kan long kumno ia nga
- 4   Rympei ba iet i Mei
         Rympei ba iet i Mei
         Ngan nym klet wat la ngan mih,
         Ko Mei ba iet jong nga
         Lano ngan siew kylliang
         Ngan nym lah ha ban da iap
- 5   Rympei ba iet i Mei
         Rympei ba iet i Mei
         K1 thapñiang ba sbun phi sei,
         La rit la khraw te lei
         Mynsiem jong nga ka hun
         Tang ban jan ha la Rympei.

JINGIEIT KA KMIE

- 1 Ko khun baieit jong nga ba thep mynsiem ha la shadem,
Na ka bynta jong phi te khun ban shah jynjar nga jem,
Bad miet bad sngi nga iai pyrkhat kumno ba ngan
[pynkdang,
Nangta ban ioh ka kup ka sem bad la jingstad jingnang
- 2 Naduh ba dang khyllung ia phi nga thum ha la ka pneh,
Nga ieit bad nga sumar ia phi haduh ba phin da heh,
Nga ju iai khmih lynti ia phi ba phin ia leh tip sngi,
Ban kup burom i mei jong phi ha ban da sep ka sngi
- 3 Haba nga ioh ki khun tamsneng nga ud nga iam wei
[briew,
Kumno nga thaw ki lad ia phi ba phin lait na jingsniew,
Nga iai duwai ruh ha U Blei b'un pynkylla ia phi,
Ngan ai katba nga don ia phi tang ban kylla tipsngi
4. Ko khun baieit jong nga katno nga ieit, phim lah ban
[thew,
Hapdeng jynjar khuslai jong phi dei tang manga ban
[sngew,
Haba nga mai nga sneng ia phi dei tang ba nga ieit eh,
Namar kata ko khun baieit la dohnud wat pyneh

BAJE U KHAR SWITMIT

- 1   Baje u khar switmit
          Ka pynkhih k1 khynnah rit,
          U tang shu kynruh khriang
          Ia k1 skhor pynshah kyndiang,
          Hynrei ia baje skul k1 klet
          Ban leit skul ban ia id sted,
          A Jinglong khynnah ba dang khuid
          Tang ban shu ioh ka nguid

- 2   Ha skul k1 sngew sakhrui
          K1 ia khih shane shatai,
          Tang kumno ban lait noh
          Ban ia ioh mih lang baroh,
          U tai u khar switmit la wan
          Ngim tur ngim leit hajan,
          Sngewbha ai switmit mahajon
          Tang ar pisa nga don

- 3   Mynsiem ki khynnah rit
          Pynleit lut sh'u khar switmit,
          Kumno ban ioh pisa
          Ban ioh thep switmit ha pla,
          Haba ka jia bym don pisa
          Ban pan ei kim pyrwa,
          Shuwa ban khlad na u bunsien
          K1 ia id ki phai da dien.

- 4   U mahajon ba pli
           Um lah khlem da phuh samrkhie,
           K1 tur sha u buk buk
           Khlem da ioh jingbam kim suk,
           Na u k1 tang shu la khyllait
           Kyrkieh k1 bam ia laid,
           Ka por sha ung ban leit la dei
           Tang poi a1 sha noh mei

KA SYNRAI

- 1   Synrai ko synrai u slap u la rang
           Kynjai ki wan beh tang k1 lyer ba bang,
           Ka lyiur ba salia mynta ka la phet
           Mynta ko synrai tang sha phi ng1 peit,
           Ko por ba kynsai ko por ba kordor,
           Ia pyrthei mariang baroh phi la kjor,
           K1 wah ba la shlei mynta k1 la dem
           Ki kshaid ba byrngem baroh k1 la jem.
2.   Synrai ko synrai ia nga ba sngewthiang
           Ia jingsngewtynnad na phi ng1 la diang,
           Ki sng1 kiba rang mynta ng1 la ioh
           Ki lum ba jyrngam umjer ki la shoh,
           Ki khniang ki la pah ki sim ki la her,
           Kum kane ka por aiom kaba pher;
           Ki jingthaw baroh ba ha sla pyrthei
           Ia phi ko synrai jingiaroh ka shlei.

- 3   Synrai ko synrai ba iwbiñ janaí
       Ka bneng ka khyndew dap da jingphyrnai;
       Ia jingdum baroh ka lyer ka la beh
       Kí rong ba phyrnai ha mariang kí neh;
       Ha miet ba jaí jaí ha miet ba kynjah;
       Ha suññ ba khuid kdar ki khlur kí shaí sah,
       U bnaí la jingshaí ia pyrtheí u ai
       Aiom ba pyngngad aiom ba kynsaí.

LUM   KYLLANG

- 1   Mawsiang ba paw nam ka Rí Khasí
       Dei u Lum Kyllang ka Rí jong ngí,
       Suk kynjai u shong jar jar
       Ryngkat bad ki lum b'la ker - tawiar,
       Na khlieh ha kjat lyer iwbiñ suh sieng
           Dap jingitynnad bad jingíphieng,
           Lum Kyllang
           Lum Kyllang jong ka Rí jong ngí
2.   Ha kliar jong u Madan ba kyrhai
       Haduh katno ngam nang ban batai,
       Shi rynieng u kup pahuh
       Da ki tiew dieng ba bun rong ba puh,
       Hir hir jingiwbiñ na ki ka beh
           Na kjat jong u sla dieng ki kaweh,
           Lum Kyllang
           Lum Kyllang jong ka Rí jong ngí.

3.   Ha trai jong u ruh k1 khlaw k1 dem
        Nangta lynti iaid sha u ban shem,
        Hangta ki sim ba bun jaid
        K1 ia her shane shatai ban swait,
        Bad k1 sur bathiang hangta ki pah
            Lynter jingim hangto ki shong sah,
            Lum Kyllang
            Lum Kyllang jong ka R1 jong ng1

- 4   Samla baroh ki ju leit sngewbha
        Shisien shisnem ban leit bam khana,
        K1 rah la ka put ka tem
        Baroh paitbah hangta ki ia shem,
        Ynda biang ka bam ka dih ka rwa1
            Sha la iing k1 khreh ba kin leit phai,
            Lum Kyllang
            Lum Kyllang jong ka R1 jong ng1

TIEW LAMATIONG

1.   Tiewlamatong ba buhrieh
        Suhsieng jingiwbihi,
        Nam bad burom jong phi
        Ki her ki beh suki,
        La ki 'eriong ki iai pynkhih
        Shu iai sah jingiwbihi.

2.   Tiewlamatong ba buhriew
        Suhsieng jingiwbihi,
        Nam bad burom jong phi
        Ym don ba lah iohi,
        Dei tang ita ba phi la mon
        Ban kit ka eh ka shon.

- 3   Tiewlamationg ba buhrieh
          Suhsieng jingiwbih,
          Ha jingieit ba shisha
          Ym don jingeh ia nga,
          La khang ki um, la khang ki wah
          Jingieit te kan iaisah
- 4   Tiewlamationg ba buhrieh
          Suhsieng jingiwbih,
          Haba nga peit nga peit
          Nga dei ruh ba ngan kheit,
          Ia jingiwbih syntiew jong phi
          La jingim ngan iapli

TIEW KULAB SAW

- 1   Ko 'Tiew-kulab saw ba puh itynnad
          Ka khmat ka jong nga, tang sha phi ka shat,
          Na pdeng ki syntiew bun rong ha ka kper
          Tang ia phi ngan kheit, la ki kti ngan kner,
          Ia phi ba ngin shem, bun sien nga ju shang
          Sha ki lum, ki them, bad ki jaka phlang,
          Sur thiang ban kynud, ia phi nga ju brai
          Mariang kan sakhi, jingieit ba janai
- 2   Kjat sngi ba phyrnai, iaphi brai ban doh,
          Umjer jong ka step, ha phi ruh ki shoh,
          Jingshida jong phi, phi plung bad phi mih
          La ha miet ne ha shai, suh sieng jingiwbih
          Ia phi ba ngan kheit, ha shadem ban sieh
          Lyngba ka jingim jong nga, phi suhsieng,
          Ban kup ka burom, im suk im palei
          Jingieit ka jong nga, tang ha phi ka shlei.

U 'NAI KHADSAW SYNÑIA

- 1 Ko 'Nai ko 'Nai Khadsaw Synñia
Ba ju kup k1 rong rupa,
Utei pyllun hapdeng ka suiñ
Uba wiat samrkhie rymmuñ,
Khrik khrik k1 khlur k1 ap - phira
Ia u 'Nai khadsaw synñia,
K1 lyoh badum k1 phet sha jngai
Ba u bnai un ai jingshai

- 2 Ko 'Nai ko 'Nai Khadsaw Synñia
Ia pyrthei me pynthaba,
Jingshai phyrnai jingitynnad,
Ka mariang ka sngewphuhmat,
K1 lum k1 wah k1 shong kyrhai
Ha k1 por b'u ai jingshai,
K1 khun bynriew k1 leh sngewbha
Haba wan jingshai pura

- 3 Ko 'Nai ko 'Nai Khadsaw Synñia
Jingjylliew k1 dum k1 pra
Da jingtyngshaiñ ba sam lyngba
Khadsaw miet ba dap pura,
Jingshai nylla u ieng marwei
Ban pynshai ia ka pyrthei,
Jingshai kordor jingshai kynsai
Ia pyrthei ba Blei u ai

PAH SYNTIEW

- 1 Ko Pahsyntiew, ba lai pur ki khanatang
 Marwei ka shong ha lawbah, kam ju sngewtmang,
 Ki dieng ki siej, jingiwbi, ki tiewtyrkhang
 Ki lai kaweh, ban wan beh ki lyer ba bang,
 Ka shad ka kmen, ha dohnud kam ju sngewtieng
 Ka ju shongkai ha jingkah ki syrngiew dieng,
                     Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khunbynriew

- 2 Khynnah ap masi ki wan iathuh khana
 Ba ki iohi ba ieng kai ka thei samla,
 Mar ia iohsngew Mylhemngap u leit shata
 Ka dei 'tienkai, ne ka dei kaba shisha,
 U la iohi, u bishar u da peit bha
 Shisha ka dei kei ka briew, ngam shym bakla,
                     Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew

- 3 Ka wiat samrkhie, bad ka phai sha u ka peit,
 Suki u laid, mian pa mian, sha ka u leit,
 U laleh iap da ka bor ia ka ban kem
 Mar kumta kluk, ka la rung shapoh ka krem,
 Ngai ngai shapoh, um iohi shano ka shong
 Marwei hangta, Mylhemngap u shu shaiong,
                     Pahsyntiew   . . . . ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew

4. Kumno un leh, u pisa u lai pyrkhath,
 Shikham u kheit, ia syntiew ba itynnad,
 Ha khmat ka krem, u kaweh syntiew ba pher
 Shiphang katai ka sei la ka kti ban kner,
 U nang kynran, la ka kti syntiew b'u bat
 Ha khyllipmat ba khadduh u ioh kem niat,
                     Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew
5. Sha iing u rah da jingkmien bym lah ong shuh
 Kum la pyrsa, sha la iing ka kur u buh,
 La jer la thoh, la kyrteng ka Pahsyntiew,
 Katba nang san la nang paw ka dur bhabriew,
 Ha iing ha sem, ka nang lut ki kam baroh,
 Kam lah khlem da pynpaw la jabieng ba proh,
                     Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew
6. Ia shad khasi ka buh nam haduh mynta
 Tang riw ka ksing, pynkynji ki thei samla,
 Ia akor briew, ka hikai kaba bha tam
 Ki kam baroh, da jingstad lynti ka lam,
 Kam ju sarong ne sngewmeng ba ka sngewsang
 Ki paralok riwspah ne duk ka lum lang,
                     Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew
7. U Myllemngap u la khan ula pyrkhath
 La dei ka por ban ialam sha iew sha hat;
 Ha iew, ki iaid, Pahsyntiew la dur ba phuh
 La jia ryngkhath, rangsamla ki ia kynduh
 Mar ia iohi mynsiem jong u ka kyndeh
 Pahsyntiew ruh, ksai jingieit ia ka la teh,
                     Pahsyntiew . . . . . ko Pahsyntiew
 Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew.

- 8 U Myllemngap, da akor u pur khana,
Ban twad jingmut, i'u samla, ka jaid kynja,
U la iathuh ba jingieit jong u ka shlei
Da ka burom, ngan shimti ia ka khun blei,
Khubor pynher, shuwa sngi jingkmien kan sdang
Ia jingpoikha ba kyntang kin ia suk lang,
Pahsyntiew ko Pahsyntiew
Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynrrew
- 9 Khubor ba bha, n'u Basan Nongjri ki loh
Byin don uyor ne jingmut ba kin wan shoh,
U Myllemngap lem bad la ki lok ryngkat
Ki la pynbeit ia ka sngi pynhiar synjat,
La khreh la khrum, la shongshit ka ung ka sem
Kata ka sngi, arliang kur kin sa ia shem,
Pahsyntiew ko Pahsyntiew
Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynrrew
- 10 Ryngkat ki lok lem bad longkni - longkpa
Basan Nongjri, u wallam i'u rang samla,
I'u klong `iad um, ki buji ki ia pynwan
Ki sa khleh lang, ban ia dii tymmen ki san,
Ki la pyndep ha ka niam ka rukom
Ia jingpoikha ba kyntang ba donburom,
Pahsyntiew . ko Pahsyntiew
Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynrrew
- 11 Ka Pahsyntiew ka la don lai ngut ki khun
Shynrang kynthei, ha mynsiem ka da sngewhun,
Kyndong ia ki, ka sumar, kin heh kin san
Ha snieh pyrthei, ba kin iaroi, ba kin ia man,
Hynrei ha ka jingmaia, ka lai iohsngew
Sha la dien trai, ban leit phai dohnud ka threw,
Pahsyntiew ko Pahsyntiew
Ba wan buh jait buh kynja h'u khun bynrrew

- 12   La shai ka miet, la dang riew u iar nyngkong
          Ka la iohsngew jingwan khot u 'Lei Shillong,
          Ka la khie joit, ka la doh la khun la tnga
          Ka da kyrkhu, ba kin kiew burom shisha,
          Ka la mih bak, shuwa ba ka miet kan shai
          Sa shisien pat kala rung ha Krem Marai,
                               Pahsyntiew   ko Pahsyntiew
          Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew
- 13   U kpa ki khun, naba thiah ula kyndit
          U peit ka kmie kam don shuh, kumta u iit,
          Hynrei um lap, u kyrsiew i'u Mylliemngap
          Ki la iawad, hynrei ia ka kim shym lap,
          La peit ki khun, ki thiah suk baroh lai ngut
          Ia ki, ym don kano kano ka jingpynthud,
                               Pahsyntiew   . ko Pahsyntiew
          Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew
- 14   La wan ka ktien, nador tnum kumne ka ong
          Nga kren ha phi, nga, nga dei u 'Lei Shillong,
          Wat iawad shuh, Pahsyntiew dei ka khun blei
          Ba phah ki blei, ban wan kha sha ka pyrthei,
          Na khun jong ka, la wan mih ki Syiem Shillong
          Ki khanatang, na hyndai, kumta ki ong,
                               Pahsyntiew.   . ko Pahsyntiew
          Ba wan buh jaid buh kynja h'u khun bynriew

JISU U IEIT DA SHISHA

1. Jisu u ieit ki khynnah rit
Baroh ki khynnah rit kum nga,
Kat shaba leit u khmih u nit
Ia baroh u khot sngewbha

Kho :   *Hoid u ieit ia nga*
                  Hoid u ieit ia nga
                  Hoid u ieit ia nga
                  Jisu u ieit da shisha

2. Jisu ia ngi u ithuh bha
Jingim jong ngi u kheifn kordor
Man la ka sngi ia ngi u bsa
Ma u ia ngi u ai bor
3. U Pyni la jingieit shisha
Wat ia la synran ruh u sneng,
Shah ia ki khynnah ban wan sha nga
Kine long hima ki bneng

LUM KHASI

- 1   Lum Khasi lum khasi lum ka ri jong ngi,
       Ri pnar ne ri bhoi ri war ngi iohi,
       Ka lyer ba pyngngad ba iwbih janai,
       Ki wah ba iai tuid kiba sngur phyrnai,
       Ki lhuh bad ki them dap da rong jyrngam,
       Dohnud ka jong nga tang shata ka lam

- 2   Lum khasi lum khasi ha sawdong kylleng,
       Tang ka rep ka riang peit jingthung ki ieng,
       Nongrep um ju tieng ka iapthngan um tip,
       Minot iai minot la jingtrei dem tlip,
       Mariang ka kyrkhu umjer kin pyntngen
       Bainong un ioh pdiang da mynsiem ba tngen,

- 3   Lum Khasi lum khasi lum ba itynnad,
       I'u nongleit nongwan la ki khmat ki shat,
       Ia dohnud jong ki baroh ki la khring,
       Jar jar iai mutdur mynsiem ka kynting,
       To leit na mihngi poi haduh sepngi
       Ia jingitynnad hangta phin iohi

4.   Lum Khasi lum khasi ieng pyneh ka daw,
       Nang da to nang ker na jingsniew to law,
       Ko khun hynñiew trep to da bishar bha,
       Iapthngan kam ju don ri jong phi jong nga,
       Duwai to duwai la jingnguh ngin ai
       Na pyrthei ba sniew sha U Blei ngin phai.

KO KHYNNAH RIT

- 1 Ko khynnah rit to shah shkor bha
Ia jinghikai ki kmie ki kpa,
Katba dieng u dang lung dang jem
Kat sha ba niat u phai u dem

*Kho   Khynnah tipsngi khynnah tipsngi
Ba muh na ri jong ngi,
Kum ki khlur ba tyngshaiñ phyrnai
Pyrthei ban shat jingshai.*

- 2 Ko khynnah rit to wat ju thok
Ha ung ha sem ne ha ki lok,
Jingialehkai wat ju wad phoi
Katba nangsang jingbha kan roi
- 3 Ko Khynnah rit da bud shisha
Ia baroh jinghikai ba bha,
Kumba Jisu myndang khynnah
Ban bud lyntu ba bha u kwah
- 4 Ko khynnah rit i'u dieng sympat
Wat ju sngewsih la jawummat,
Un siew kylliang ummat jong phi,
Jingstad jingkmien bad puh samrkhie.
- 5 Ko khynnah rit ko khynnah rit
Kane ka por ba phin pynbit,
Jinglong ba bha ba phin nym duh
Kata ka dei ka jingkohnguh.

KA LIDOHKHA

- 1   Kí Khanatang, mynhyndai hynthai
      Pateng bynriew, kí íai kren khlemwai,
      Shaphang kine arngut kí samla
      U Woh - Ryndí bad ka Lidohkha
      Kawei ka sngí, U pyrkhát marwei
      Hapoh dohnud, ía kyntu kí Blei
      Ba un leit khwai, ná sha wei - Khyrwi
      Une keiñ u dei, U woh - Ryndí

Kho :   *Li . . . Li, Ko Lidohkha*
              Ba wan buhjaíd, hangne ha pyrthei

- 2   Lashai dangstep, ía ryngwíang U bah,
      Ba tang kumno, b'un poi noh sha wah,
      U minot thop, hangta ba un khwai
      Baroh shisngí, khlem da sngew sakhrái
      Da jingkyrmen, ía dohnud marwei
      Bad tang kumta, shíphang U ía sei
      Dohnud jong U hangta U sngewtngen
      Sha íing U leit da dohnud ba kmen
- 3   Tang poi ía íing, ía ka ruh U wah
      La trei, ía ktah khlem pyrkhát um íah
      Lashai dangstep sha lyngkha u phet
      U shu íai klet, ía dohkha b'un shet
      Ynda ná lum, U wan phai u shem
      La sar, ía khuid lut, ka íing ka sem
      Ka ja ka ía íh, sa tang ba un bam
      Mano keiñ ba leh, ía kane ka kam

- 4   Lashai U khreh, kum ban leit lyngkha
      Hapoh kyndong, U shong, U pisa
      Tang mar kumta, napoh ruh dohkha
      La mih kynsan da ka Thei - Samla
      Bhabriew lymphuin, ka sdang ba kan trei
      U kynrup trait, pha, pha dei kaei ?
      Ma nga, nga dei, kato ka dohkha
      Na 'Wei Khyrwi, ba phi khwai ia nga
- 5   Na ka jingjylliew, jong ki thwei phi wan
      Ngin teh jutang, ka Longkha -Longman
      Kyrkhu - kyrdoh, da ma phi ki Blei
      Ban kha ban roi, shynrang bad kynthei
      La jingim suk ba tipbriew tip Blei
      Akor babha, la ka iing ki tei
      Ban bha ban miat, la ki khun ki kti
      Ki kmie, ki kpa ba ki lam lynti
- 6   Ynda ki sngi ka jingim la noh
      Ki khun baiet ki la san baroh
      Dohnud ka Li, kumno ba kan rai
      Ba kan leit phai noh sha la dien trai
      Banse ka thom ki khun ban pyllait
      Dohnud jong ki hangta ka la pait
      Da jingsngewkhia ha dohnud ka Li
      Ha Wei Khyrwi sa shisien ka jngi
- 7   Paidbah baroh na ka thain Sutnga
      Ki khun ka Li, shem jingbha suda
      Paidbah baroh, la rai lang kawei
      Thung syiem ia ki ba la phah ki Blei
      Pyrthai ka hok, ka im tang shi sur
      Ki roi ki pa, la ka jaid ka kur
      Arjaid ki Syiem, ki wan mih nangta
      Syiemlieh Nongkhlaw bad ki Syiem Sutnga.

KA MARIANG

- 1   Mariang ka ri jong ngi, dap da jingithiang
       Ha khlaw ne ha btap, rong jyrngam phi siang,
       Tang ha la dohnud ia phi ngam lah set
       Ia jingitynnad ia phi ngam lah klet,
       Shi-tyllup ka pyrthei, phi pyndap pynbiang
       I'u khun bynriew bapli ba thngan bad ba shiang

- 2   K1 kt1 basbun ba dap, ngi i tang ha phi
       ba dap tang da jingkmen, bad k1 jingsngewbha,
       Ha mariang ba plung k1 soh ruh k1 ih
       Mei 'ngi ka syrpa1 jingsyiad ba ryntih,
       K1 sim ba itynnat, halor dieng k1 rwai
       La k1 sur duitara ia mariang k1 ai

- 3   'Er pyrem ba ka wan, nang pynih k1 rong
       Ha k1 dieng ba la tlor, rong jyrngam phi phong,
       Peit sha k1 them pat wah duit tuid jai - jai
       Ha la jingsngewrit i kynud i rwai,
       Sngap ha ka por janmiet, wan beh lyer pyngngad
       Hangne keiñ ka la paw k1 kt1 Blei ba-stad

IAIONG

- 1   Kyrting u nai iaiong ba la jer k1 long shuwa,
       Ban tip ka thung ka tep la u khun khasi khara,
       Ban peit la mat sngewbha ia jingthung ba k1 la mih,
       Ban ieng ka smat ka sting ia jingthung ba ngin pynkhih

- 2   Ka erkynther la iaw ia k1 sla k1 pynsaphret,
       Ba roh k1 la tyrkhong wat k1 wah ruh kum ban rkhiang,
       Ka lyer ka nangialeh ia k1 dieng ka pynpakhuu,
       Ia siej ba jrong rynieng ia k1 ruh ka pynkohnguh

- 3   To peit ka lyer u slap h'u iaiong k1 ialeh thma,
       Mano te k1 ban jop ban pyni ia jingshisha,
       Hangtei halor ka suiñ ia meing1 k1 kah pyrda,
       Ka lyer ka leh dukhi ia jingdum ba kan pynpra

- 4   Jingthung k1 la lynniar tang lano un wan u slap,
       Bynriew k1 shu iaksaid ba jingthung ruh kin sa iap,
       Tang shi synjaw na bneng jingkordor h'u khun bynriew,
       K1 sla k1 la jyrngam la sdang heh u phan u shriew

- 5   Iaiong u lam lynti ia ka lyiur ba kan sa wan,
       U pyni la ka dak ba u slap ruh u la jan,
       Ynda u slap u hap ha mariang k1 ialeh kmen,
       K1 sim ruh kin sa rwai syrngiew dieng kin iarieh tngen

HA LYNTI KHLAW

- 1   Ha lynti khlaw nga dei ban 1aid
       Ha khrum ka bneng bynriew b'u ksaid,
       Khohruh khohram nga dei ban kam
       k1 at ki them nga dei ban jam,
       Ngan kiew ki lum shatei sha k1iar
       Ka sng1 ba shit 1a nga ka btiar,
       Teng teng nga btuit teng teng nga ur
       Ha jingialeh nga dei ban tur

2.   Ha pneh jong pha ko Mei Mariang
       I'u khun bynriew shipor phi pdiang,
       Sharum shaneng u 1m ban thok
       Um mon ban kiew k1iar lum ka hok,
       Ka juban hok u riew hyndai
       La phet sha krem ba shong k1 rnga1,
       U ksuid u khrei u 1aid pahuh
       1a khun bynriew ka pap ka iuh.

3.   Ha sla pyrthei ba 1m u briew
       Ban phet na jingthala jingsniew,
       Ha jingialeh ha la marwei
       Katba dang 1m ha ka pyrthei,
       K1 um ba kthang ruh ngi loh mad
       Ha jingjynjar ne khuslai sat,
       Ki 'eriong bah k1 beh ki shoh
       Sh'u Blei ngin phet ngin leit ban snoh

KSHAID KYNREM

Kshaid-ko kshaid kynrem ba shong ha k₁ them R₁ War
 Nga tang iohi ia phi, mynsiem ka shu kyndeh,
 Jingitynnad jong phi, mano ban khlem bishar
 Haba u slap u theh phi shad stet phi mareh,
 Ia jingthaba jong phi kumno ngan nang batai
 Ha dohnud ka jong nga tang ia phi ba ngan rwai

*I'hum phum la sopti rusom, phi pynsawa baroh ka them
 Na k₁ saw kyrdan phi noh halor mawsiang phi shad*

[ryngkoh,

*k₁ kliar dieng k₁ kohnguh ia phi k₁ ia mynjur lem
 Ia jingbha ka jong phi k₁ sim ruh k₁ rwai iaroh*

Kshaid-ko kshaid kynrem ka dur ba puh ba phieng
 Nangno ba phi wan ruh shano ruh ba phin leit,
 Na phi k₁ lyer iwbihi lynter k₁ ia₁ suh sieng
 Jingthaw ha ka pyrthei baroh sha phi k₁ peit,
 K₁ maw ha ranab lum baroh sha phi k₁ phai
 Ki dieng kwai ka r₁ war k₁ soh k₁ shat phyrnai

Kshaid-ko kshaid kynrem tang ia phi ngan ia₁ khmied
 Ha mawsiang ba don main rynieng jong phi ka paw,
 Jingbha briew ha pyrthei ia phi ruh nga la jied
 Tang shisien ban iohi ha dohnud sah kynmaw,
 Ha jingkyrkieh phi tuid, phi thom k₁ maw khohruh
 Sha k₁ pyntha ban poi shato phi tuid jynduh

SENG KYNTIEW RI

- 1   Seng Kyntiew Ri ba la don ha ri jong ngi
         Kaba ialeh ia thma jingsuk ha la Ri,
         To ale lok ban iasnohkti lang kawei
         Ynda shaphrang ngin iaid la ka bor ngin sei,
         Ban ia kyntiew la u paid ba dang sah dien,
         Uba duk uba rit ka Ri dang bun byllien

- 2   Seng Kyntiew Ri ba pyrshang la bor barat
         Ia ka eh ka shon u paid hangno ngin iit,
         Long kmie jong ngi ba ju bat ka jaid ka kur
         L'u paid ka ri ban pynbha ban pynwandur,
         Jingduk ngin beh katba don ka lad ia ngi
         Haduh ban kup burom la ka jong ka ri

- 3   Seng Kyntiew Ri dei ha jingtylli ngin ieng
         I'u thied ka jingsniew baroh ngi lah ban weng,
         Shisur ha jingmut ki kam ba ngin pynbeit
         Bad da jingkyrmen sha ka lawei ngin peit,
         Mynsiem jingsngewrit bad da ka jingiet shisha,
         Kylleng ka ri kin sa rah la jingsawa.

4.   Seng Kyntiew Ri ba angnud jingbha ka Ri
         Ban nang kyntiew ia jingim jong nga jong phi,
         Ha mariang ba plung ngin wad ki umpohhiew
         Na dohnud ba thrang da jingrisa kin riew,
         Da khmat ba kmen ngin iohi jingtrei shitom
         H'u Trai Nongthaw ngin ai lut la ka burom

NEBUKHADNESSAR

- 1   Nebukhadnessar syiem ka Babilon
          U shong ha ka spah bad burom,
          U thaw ka dur blei da ksiar ba nylla
          Baroh kin mane dem ia ka

Cho : *Shedrak, Meshak, Abedneko,
          Ki mane i'u Blei bashisha
          Ia dur blei ksiar ba la pynieng
          Haba da lei lei kin nym dem*

- 2   Tang riew ka jingput paidbah un kynmaw
          Ban mane ia dur blei b'la thaw,
          Kat ki byim mane yn bret sha lwarding
          B'la thaw da ka aif ba pyrkhing
- 3   Laingut ki Hebru shu syiem la iathuh
          Ba kim mane dur blei b'la buh,
          U Syiem la bitar ia ki to khum lang
          Bret ia ki ha lwarding ba klang
- 4   Hapoh ka lwarding kitai ki iaia kai
          Sawngut ki don haba bret lai,
          U Syiem la lyngngoh pynkloi to wan noh
          I'u Blei jong phi dei ban iaroh.

U JONAH

- 1   Ka Ktien U Blei h'u Jonah ka la wan
       B'u dei ban leit ialap sha Ninebe,
       Hynrei u la phet ruh na khmat U Blei
       Ha ka lieng u la kiew sha Tarshish u la leit,
       Ryngkat bad riewlieng u shong hangta
- 2   Ha duriaw bah ba jylliew k1 la kieng
       Hangta 'eriong ba jur sha k1 ka beh,
       Ingat phyllung ka lieng sa ba kan pait
       Hangta riewlieng baroh k1 la sheptieng k1 kiuu,
       K1 dem ban duwai ha U Blei
- 3   Ha 'eriong bah, Jonah u thiah lyngngai
       'Eriong nang jur, riewlieng k1 khih khuslai,
       Paralok k1 ong khalai ngin pynnoh
       Ba ngim tip jingjynjar nangno ka wan,
       Dei hi Jonah, khalai ka la hap
- 4   K1 la kylli, me dei uba naei
       Hangta u ong, nga nga dei u Hebru,
       Nga la phet n'u Trai ka bneng bad khyndew
       K1 khmat jong k1 baroh tang sha u k1 ia peit,
       Da jingsheptieng i'u Blei ba donbor
- 5   Hangta riewlieng k1 pan map na U Blei
       Shuwa ban bret i'u Jonah sha duriaw,
       Dei hangta k1 la bret sha ba jylliew
       Hynrei Blei u la khreh i'u dohkha uba heh,
       Lai miet u shong ha kpoh u dohkha
- 6   Hapdeng jynjar Jonah u la dwai
       A Blei to map to pyllait noh ia nga,
       Trai nga kular kumba Me kwah ngan leh
       Da ka hukum U Blei ban pyllait klo1 nangta,
       Hangta dohkha u prie sha khyndew.

IAM LAPALANG

- 1 Ko Sier Lapalang ko khun jong I Mei
 Shi rta tang bad phi rnyieng nga iai tei,
 Nga lam sha ki them ban wad u lang lung,
 U khun ba marwei u iaid syndah krung,
 Nga thom ki jynjar nga tur ki jingeh
 Ba khun jong I Mei un san ba un heh,
 Lapalang

- 2 Katba phi nang san ia phi nga iai sneng
 To im jingsngewrit ym dei ha jingmeng,
 Kynmaw wat sngew khlaifi ioh jah ka burom,
 Phim tip ha pyrthei rnyieng ba kin thom,
 Nongthaw u la ai ba phin hun tang katne
 Tang pher te ko khun jingim phin babe,
 Lapalang

- 3 U khmied sha ki lum 'er khriat ba ka beh
 Mynsiem ba shynrang ka khih ka kyndeh,
 Shatei sha ki lum shisien ngan sa klang
 Jangew ka pyrem ban wad nga sngew thrang,
 Tyrud ba ka lam i'u khun ba samla
 Jingmut kiba lung um tip ia ka ma,
 Lapalang

4. Kyrdem u kyriat ki lum kum ban pra
 Ba jem la ka rngiew u kwah tur ruma,
 Dohnud kaba thrang ki kjat ki la khih
 U khan la mynsiem mynta ngan sa mih,
 Ryngkang ngan mastieh shi por ngan wan phai
 Ko mei ba nga ieit pynher jingduwai,
 Lapalang.

- 5   Nga ong keiñ noh khun wat kwah ia k1 rong
       Dohnud jong I Mei mynta phin pynmong,
       Phim sngap mo mynta phi ong ym lei lei
       loh kem u lyngkhuh jingim kan sep ei,
       Tymmen u da tip u samla shu tharai
       Pynjem la dohnud katta nga batai
       Lapalang
- 6   Ka kmie kaba iet shikyntien kam ong
       Ummat k1 shu jaw mynsiem ka la kthang,
       Tang shi khyllipmat utai u her thiaw
       Marwei ka kynjah dohnud ka sngewdiaw,
       Tip kumno kan long i'u khun u jong nga
       Bad miet la bad sngi pisa ka lynga,
       Lapalang
- 7   Shano keiñ ko khun katta ruh phim wan
       Mynsiem jong i mei mynta ka la jngan,
       Marwei nga lymwir dohnud la kylla
       Hato un lap k1 rong ba thaba,
       K1 lum ba ithiang ha nga k1 lip rong
       Khlem ma phi te khun pyrthei ngan nym shong,
       Lapalang
- 8   Mynta ngan leit wad i'1 khun uba iet
       Pyrthei ai kin ong ia nga kaba bieit,
       Ka kiew ia k1 riat ryngkat k1 ummat
       Shadem kaba peh jynjar ka sohsat,
       K1 lyer ba iwbihi ki um kiba thiang
       Ha ka kim shongdor kam peit kam kyrtiang
       Lapalang.

- 9 Ka ur ka kyllon mynsiem ka kheĩñ duh
Shadem jong ka kmie mynta ka la pluh,
Shuwa ba kan poi sha kliar Lum Shillong
'Sewbeh kɪ khyɲwɪn ryngkat bad u Shnong,
La put 'ñiangkynjah mynsiem ka la dap
Kyndit ka ɪohɪ ɪ'u khun b'u thiəh ɪap,
Lapalang
- 10 Ka kmie kaba ɪeit hajan ka la poi
Khyndai bah ryntieh sangeh ka kynhoi,
Ka tur kɪ jungwɪt ɪ'u khun ba kan doh
Sawdong kɪ ɪa peit ɪa ka kɪ lyngngoh,
Ryntieh ɪa kɪ khnam baroh kɪ pyndem
Kaeɪ kum kane ka pyrtheɪ ngim ju shem,
Lapalang
- 11 Ko khun kynrad ksɪar paila jong ɪ meɪ
ɪa nga ka rangli phi ɪeh tang marwei,
ɪa phi nga thung syiem marwei nga sarong
Ha khet ka dohnud ɪa phi nga pynshong,
Mynsiem ka la pait dohnud ka la dap
Ryngkat bad phi khun nga suk ba ngan ɪap,
Lapalang
- 12 Syndah ɪa u khun hangta ka kyllon
Ba kup ɪa ka kñɪa ɪoh dung u dusmon,
Shipor ka ɪap jar kam tip ei ei shuh
Ba pait ka dohnud ɪ'u khun ba ka duh,
Shiphang ka kyndit ka phai ka lynniar
Ummat jong ka kmie kɪ tuid kum shyngiar,
Lapalang

- 13   Ka ud ka kynnoh k1 sur ba myllung
           Ha lum ba kynjah kyntien k1ba dung,
           La wai ka pyrthei la wai ki jingsngew
           Ngan bsuh la ka khlieh ha khrum ka khyndew,
           Halor duwan blei nga hun ban iap lang
           Shaduh bymjukut sha r1 khanatang,
           Lapalang

KA REP KBA

1.   Ka por ka la biang hiar hiar sha lyngkha
           Ka um ha pal1 k1 pyntuid pynjymma
           Ban puh ban khyllie da pyllup ia u stong
           Jai-jai-jai li-jai ba sboh kan da shong,
           Ngin puh ngin pynni ha ban da jem jai
           Ngin buh ngin tyngkai i'u symbai ba kynsai
2.   Ngin noh la k1 kjat ngin iuh pynjanai
           Shympiari ngin pynskhem ba nym pang u syngkai
           Teng-teng da ka mon, teng-teng da ka diang
           Jai-jai-jai li-jai ryntih kumba siang,
           Pynstet ko samla ba miet kan ym lap
           Katto ka la biang i'u symbai ban pynhap.
3.   Shuwa ba ngin bet symbai i'u Sohkhaw
           Duwai ngin kyrpad ha U Blei Trai Nongthaw
           Ka kti da ka mon, i'u symbai ngi pynnoh
           Jai-jai-jai-li-jai Mei'ngi to wan jngoh,
           Ko lyer na shatei, ko lyer na shathie
           To beh to pynkhih ba un san ba un khie

4.   Naiwieng u la poi u kba ba ngin ot
           Ieng joit ko samla ba jingtrei ka la khot
           Dangstep ba ngin leit rashi ba ngin rah
           Jai-jai-jai-li-jai, ngin ot khlem pynsah;
           Ngin sdang na sharum, ngin ot ngin trei ni
           I'u kba ba la ot ngin pyndem ha pali.
- 5   Mynta dei ka por ban lum ia u kba
           Da khmat phuh samrkhie ki ia dem ha lyngkha
           K1 rwai bad ki siaw k1 pur khana-tang,
           Jai - jai - jai li - jai i'u kba k1 lum lang;
           Sawdong ki wanrah ki buh shi jaka
           Hangta ki pynsah dap lai miet ha lyngkha.
- 6   Rangbah ki ia ieng syngkai ki panpoh
           I'u kba ba la lum ba mynta kin sa shoh
           K1 shim ia ki khwad shylliah ruh ki siang
           Jai- jai- jai- li- jai ryntih baroh lang;
           Ki khwad ki kaweh, i'u kba ki pynshad
           Wut wut ki sympat i'u sohkba ki syllad.
7.   K1 lum ki lang i'u kba ba saphred
           Mynta ki pynher ia u stait sha lyndet
           K1 shim ia ki prah ki ud ki kynnoh
           Jai- jai - jai-li -jai ba lyer kan sa shoh;
           Shiteng halor suifi pynshad ia ki prah
           Phar phar her u stait ba lyer ka la rah.
8.   Kynthei bad shynrang baroh' ki ieng lang
           Pyllun ha lypung ba ngin shad ruh ngi nang
           Katto ngi la dep shongthait ngi la ioh
           Sa tang Lukhimai ngi ap kan wan jngoh;
           Ngi nguh ngi da dem katne phi pynlong
           Kyrkhu to kyrdoth baroh lang ngin ia ong.

SUROK KYLLAIÑ KHONGDONG

1. I surok kyllaiñ khongdong
 Ba pynsgewthiang ba pyngngad ba ngan iaid
 Wahduid ba tuid jai-jai k1 lum ba nga iaid
 Ki dieng k1 siej, ba itynnad nga iaid lait,
 Ha ki tnat dieng lyer ba iwbihi k1 kaweh
 Mynsiem jong nga dap jingkmien ka shu kyndeh,
 Ban thew sha k1 thaiñ ba ka sngi h1 kan sep
 Shuwa ba ngan sa poi noh sha la i trep
2. I surok kyllaiñ khongdong
 Ban iaid lyngba ha k1 them k1 pynthor kba
 Ka lyer ba jem jai ka beh ha k1 pyntha
 Jingitynnad jingjyrngam k1 shu thaba;
 Ha k1 lynti iaid jong nga la suk kynjai
 Lano ngan ioh poi kitai k1 lum ba jngai
 N'i surok kyllaiñ khongdong ba suk kynjai
3. I surok kyllaiñ khongdong
 Ba pynkyrmen ia nga lano ngan ioh poi
 Shaba mynsiem ba jylliew ka lai kyrsoi;
 Wat la lynti jingleit jong nga kaba jngai,
 Hynrei sur ba thiang ha nga ki mih ban rwai,
 Nga la klet lut la jingthait la jingsakhrui
 Shuwa ba ngan poi sha la i trep kynjai
4. I surok kyllaiñ khongdong
 Beit ngan pyrshang ba ngn poi haduh hangta
 Katno mynsiem ka jong nga sngewkmien shisha;
 Hangta ngan sngew jingjahthait, jingjrem kin pra;
 Ban ioh peit dienjat bathiang myndang khynnah
 Hynrei ba ngan phai dien pat shata ngam lah,
 Ah ko por ba la leit noh bym ju shongsah,
 Sha i trep ban poi na i lum ba kynjah.

THYLLIEJ KHLEM SHYIENG

- 1   Thylliej khlem shyieng
       U padiah katba u mon,
       Khlem jungpyrkhing
       Ban talaiñ jingeh ym don

Cho: *Thylliej dei u thylliej*
           Uba thiang bad uba bang
           Thylliej dei u thylliej
           Uba jew bad uba kthang,
           Dei ha une ki kut
           Baroh ki rai jong ka jingmut.

- 2   Tang shi kynnoh
       U pynlong ia ki thma bah
       Pyrthei baroh
       Ban pyn kulmar ruh u lah.
- 3   Kı sur baeh
       Kı kham khlañ ban ia u pyrthat,
       Kum ding ba meh
       Ia duriaw ruh u pynrgat.
- 4   Thylliej ba stad
       Jingmong jai-jai u syrpai,
       Jingjaw ummat
       U pynkylla mawlynnai.
- 5   Da sur ba jem
       U pynum ia kı mawbah,
       Kı lum ki them
       U pynmadan lin u lah.

KI SAW AIOM

- 1 Ngan mih pyrthei ba iar ngan shong
K1 sla jyrngam pyrem ngan phong,
Ka lyer ba beh ha sla pyrthei
Ka kjor jem jai ba lung kin sei,
Katba mariang kan nang kynoi
Ki thied k1 jaw kin nang kyrsoi,
Sh1 kyntien hukum Blei ban wan
"To long to roi to heh to san",
Kjat sng1 kin shat, jingsyiad kin ai
K1 jynhaw bneng kin lai syrpa1
- 2 Ka lyer ka beh shane shatai
I'u dieng i'u siej ka lai batai,
To kup ka bor to sei to kyan
K1 sla barit ha phi kin man,
Hapoh k1 per soh per syntiew
K1 mait u ñiut, k1 rat k1 thiew,
Mynta u slap teng teng un hap
Jingsei jingsan un nang iarap,
Katto syntiew kin puh k1 rong
Ka juk ka jingkyrmen kin long.
3. U slap ka lyiur mynta un wan
Kat nang shoh jur katta nangsang,
Sa tang shipor kitei soh
Kin nang khlañ bor la slap u shoh,
Ka lyer ka beh u slap la ngam
Ki soh la heh la ih la saw,
Kyrhai mynta ym lah ban ñiew
Mon soh ñiamtra ne mon soh jew

- 4   K1 lyngkha phan la syntiew tiaw
          B'u khie u san la jyrngam kliaw
          Lapbah lapsan pyrthat u riew
          Ban man u phan ban man u shriew;
          K1 pynthor kba k1 dap k1 shlei
          Jyrngam k1 sla ba soh un sei,
          Rynjup k1 soh la ih sohsaw
          Ka dei por shoh l'u kba u khaw
- 5   Mynta la poi ka por Synrai
          Mynta ka suiñ ka la phyrnai,
          Teng teng umjer, teng teng lap praw
          K1 khlur ha bneng k1 shai k1 paw,
          Ynda pyrthei ba iar ba eh
          Ngan tur ngan thom ha jingialeh,
          Ka dei ka por ba itynnad
          Phewse ngan kit lyngkor ba jwat,
          Ynda k1 sla jyrngam kin saw
          Kan wan ka 'er kynther la iaw
- 6   Ynda k1 sla k1 la hap lut
          Jingitynnad k1 dieng kin kut,
          Ka sngi ka lyer kin nang ialeh
          l'u slap ka lyiur syndon ban beh,
          Hangta k1 lum kitai la dkhaw
          To peit k1 wah la paw ki maw,
          K1 sdang k1 sur ka lyer ba khriat,
          Ka step u thah kan ap syntiat,
          Kam slem mynta satang shijam
          Ban poi sha 'lang ba khriat tasam

- 7   Mynta ka tlang ka la wan poi
          Kan sa pynkut ka saw samoi,
          Mynmiet khrik khrik k1 khlur u bna1
          Ha suiñ ba jngum k1 iai phyrnai,
          Ryngkat 'erkhriat u thah u noh
          I'u dieng lyngkhuid ba pli u shoh,
          Satang ka ud kat shaba iaid
          Ban shong rud ding nga klo1 ban syaid,
          Wat la mynsiem ka sngewshit rhem
          La bor la buit nga la pyndem
- 8   Ia jinglongbriew kum saw aiom
          K1 baroh saw la ka burom,
          Ia por khyllung kum ka pyrem
          Ba sdang ban mih k1 sla ba jem,
          Por lyiur por slap por ba kham san
          Kumba jingthung k1 la nang man,
          Synrai baeh rangbah la bit
          Ha jingialeh lyngkor ban kit,
          Hapoh jylli ka tlang nga mut
          Jingiaid pyrthe1 u briew la kut

U NONGREP

- 1   Nongrep u dei u riew khie step
          U tip ka kam ka duk,
          Ynda ha iing ki kam la dep
          Mynsiem u sa sngewsuk,
          U bam u dih na iing u mih
          Ban leit sha la lyngkha,
          Mohkhiew u bah sha lum ban tih
          Ban thung u phan ne kba.

- 2   Tang poi sha lum shi kyntien kwai
         Ryngkat duma u sei,
         Um ju shong sah ne shong thiah thai
         loh por kan leh nohei,
         Dukhi dukhait mynta ngan trei
         Ha ban da noh ka sngi,
         Shisha ban leh jaipdeh ngam dei
         Ne ba ngan shong kli kti
- 3   Ynda u trei minat hi thop
         Ka sy'ep jong u ka jaw,
         Um sngewpyrwa u kwah ban jop
         Jingthrang shisha ka paw,
         Sa shiphang soit sha syrngiew dieng
         Ba snier ka la thylli,
         Hapoh ki lyer kseh ba suhsieng
         Hangta u bam ja sngi
- 4   Sa shithait pat u ieng ban trei
         Ha ban da sngi ka sep,
         Ha dohnud jingkyrmen ka shlei
         Shu Blei ban khmied um pep,
         Bu'n isynei ban bha ban roi
         Ha baroh b'u la thung,
         Hangta mariang kan sa kyrsoi
         Ban mih ban san ban plung
5.   Ynda sha iing u dei ban phai
         Ryngkat u kit ka dieng,
         La jingminot u lai sngewbrai
         Ban pang met um ju tieng,
         U poi sha iing u sait u sum
         U shong u bam u dih,
         U shim la duitara u thum
         Sur ba thiang u pynmih.

- 6   Ynda u thiah mynsiem ka her
        Sha lyngkha ba dang bet,
        La ha ba thiah ne shong kam pher
        Ia jingtrei u'n nym klet,
        Ynda ki khmat ki la noh ngai
        Kumta u iohthiah jlang,
        Haduh katno ngim nang batai
        Ia jingioh thiah ba bang
- 7   La shai dang step la dang phyrngap
        U khie u leh kumjuh,
        Lano bu'n mih u soh u ap
        La jingkyrmen kam duh,
        Um ju don koit ki buit kynriang
        Shisur u iaid palei,
        Jar -jar u im bad ka Mariang
        Kynthop ha la jingtrei
- 8   Ki lyer pyngngad ki lyer iwbih
        Man la ka sngi ki beh,
        Ki um basngur ba bang u dih
        Ba mariang ka la khreh,
        U suk la shong ne haba thiah
        Ka ja ha u ka thiang,
        U ioh ka met ba koit ba khiah
        Ki jingkyrkhu u pdiang
- 9   Ym don ba teh um ju long mraw
        U im u iaid laitluid,
        Ym don ba heh ym don ba khraw
        Dohnud jong u ka khuid,
        Da kiwei pat hukum kim lah
        Ma lade u kyntu,
        B'un puh b'un daiñ b'un trei b'un ktah
        Dei tang ka mon jong u

- 10   Ka tarajur ka noh shiliang
          Ban thew i'u riew im suk,
          Bad u riew treī kam lah ia dei
          La riewspah ne la duk,
          Ka riam ka beī um ju salia
          U im jingmut ban treī,
          Ka bam ka dih ha u um thlia
          Ka met jong u ka teī
- 11   U briew ba don ka mon ba jwat
          Ban thom kane ka shrah,
          Jingeh shīpor kin iaīd ryngkat
          Hynrei kin nym shong sah,
          Ynda kī kam kī la nangiaīd
          Jingtreī ka sdang ban bang,
          Ynda jingthung kī la mih shaīd
          Hangta i'i soh phin thrang
- 12   Ia u nongrep bunsien ngī shem
          U bam da la kī jong,
          U khaw na iing ka doh na sem
          Kumta shisha u long,
          To khīh ko dohnud briew ban treī
          Katba don eī ka lad,
          Ban nym pynmang shuh da kīwei
          Dei kum kane ban wad

SUMAR IA LA RYMPEI

- 1   Ha jylli snem thymmai ngi shong,
       Ngim tip aiu kan jia kan long,
           Sumar ia la rympei,
       Ia jingkynoi pyrthei ba bang
       Wat ai hangta ngin leit noh lang,
           Sumar ia la rympei,
       Longkmie na trai khiew ja kin peit
       I'u soh ba bha ba kin ioh kheit
           Sumar ia la rympei

- 2   Katba nang mih ki sngi ki snem,
       Kawei ka mih kawei ka ngen
           Sumar ia la rympei,
       Katba pyrthei ka nang kylla
       Ban jam shata ngin da peit bha
           Sumar ia la rympei
       Jingnang jingstad kyrhai ngi ioh
       Burom akor ka la nang noh,
           Sumar ia la rympei

- 3   Ngì shong hapteng pyrthei ba thnam
       Ngim tip shaei ia ngi kan lam,
           Sumar ia la rympei
       Kylleng sawdong tang jingialeh,
       Nadeh rympei dohnud ka eh
           Sumar ia la rympei,
       Mynsiem kordor kim nang buh dor
       Ia spah pyrthei ki kham khein kor,
           Sumar ia la rympei

- 4   Kí purískam ha kí ka bang
          Ban wad ía jingshísha kí m nang
                  Sumar ía ía rympei
          U íyoh badum ha kí u tap
          Buddien kí longshwa kí m lap
                  Sumar ía ía rympei
          Ía dín g ba klang ha jín gthala
          Kí kjat ba btuit kí n poi shata
                  Sumar ía ía rympei
- 5   U ríew tymmen um í phylla
          La tang pher tiak ía m íh ka thma,
                  Sumar ía ía rympei
          Ía 'tien tymmen ban sneng kí m treh
          Khynnah shí troh u peit mat seh
                  Sumar ía ía rympei
          Ym don ba heh ym don ba san
          La m íh ka juk bym típ kyrdan,
                  Sumar ía ía rympei
- 6   Ka jingsngewrit kan phet sha khlaw
          Ka jingsarong kan nang teh mraw,
                  Sumar ía ía rympei,
          Hapneh ka jín gthala kí n shong
          Khlem pep hangta un sa a í ka nong,
                  Sumar ía ía rympei
          Kín íoh í rnga í shuk í bajem
          Ynda kí n shong kí n hap sha krem,
                  Sumar ía ía rympei.

- 7   Sawdong ki jinghikai ba bha
         Baroh ngi kwah ban beh shata,
                 Sumar ia la rympei
         Ban wad la jingtipbriew tipblei
         Ban weng jingsniew jingim ban tei,
                 Sumar ia la rympei
         Ia jinghikai b'la ioh kin klet
         Na bha sha sniew kylla pyrdet
                 Sumar ia la rympei
- 8   I'u dieng barit khun beit u shah,
         Ynda la heh pynbeit phim lah,
                 Sumar ia la rympei
         Katba dangrit jabiang ka nep,
         Ia bha ne sniew kin bat khlem pep,
                 Sumar ia la rympei
         Ban lam ia ki lynti ba bha
         Ka iaid ka ieng kren ne khana,
                 Sumar ia la rympei
- 9   Khun Khasi hyndai ki ong
         Jyllei ha ki, ka hok ka shong,
                 Ki sumar la rympei
         Ki kit ki bah ka eh ka shon
         Hynrei ka thma ka ktien kam don
                 Ki sumar la rympei
         Ban thok ban thak ha ki kim nang,
         Kim ju shukor ba ioh ka sang
                 Ki sumar la rympei

- 10   U Kñi u kpa ba don ka maiñ
          K1 tang 1aid wer la sngew shynraiñ,
          K1 sumar la rympei
          Mynsiem sotti dohnud shida
          Kim ju saitlah la Kmie la Kpa
          K1 sumar 1a la rympei
          K1 ung k1 sem tala kim khang
          Kim ju 1 kwah ban tuh kim nang
          K1 sumar la rympei
- 11   Hyndai k1 tip k1 kha k1 man,
          K1 tip rynieng na ei ka wan,
          K1 sumar la rympei
          La sngewnguh kin nym pyndam,
          Burom kin ai ba kynsai tam,
          K1 sumar la rympei
          Baroh shityllup paid ka ri
          Dang bat akor u khun khasi
          K1 sumar la rympei

KA JINGKIT KHLIEH

1.   U khun bynriew ha ka pyrthei,
          U kwah ban roi ban kiew
          Nongthaw la buh kynthei shynrang,
          Ban roi ka long bynriew,
          Ynda ngi 1oh la khun la kti,
          Katno ngi shngaiñ ngi kmen,
          Ng1 ri kyndong ngi 1ai 1m sng1,
          Da jingiet jingkyrmen

- 2   Haba k1 kjat 1 sdang ban jam,
       Ka por ba I ia ksaid,
       Ng1 ia1 minot, ng1 ia1 ialam,
       Haduh ba in da ia1d,
       La dei ka por ban sumar bha,
       Haba ng1 kren, ng1 leh,
       Khlem pep in bud kum U Moina,
       Pynphai phin shem jingeh
- 3   Kin tang iohsngew k1 'tien bakla,
       Hapoh dohnud kin thep,
       Haba kren, ngin sumar bha,
       Jab1eng jong k1 ka nep
       Jingml1en ba bha ng1 dei ban teh,
       Kan ngam kan nang suhthied,
       Da kumwei pat kim nang ban leh,
       Lynti ba bha kin jied
- 4   U Blei u a1 ha ng1 k1 khun,
       Ym dei tang ba ngin bsa,
       Hynrei lynti ia k1 ban pun,
       Da lam lynti ba bha,
       I'u dieng sympat, ngin pyndonkam,
       I'u Lakam ngin pynphai,
       Da ka jingieit ia k1 ngin lam,
       Kan mih ka step phyrnai
- 5   Bunsien la jingkit khlieh ng1 klet,
       Hato kumne ka dei ?
       Namar jingsniew kan bud syrwet,
       Katba dang shong pyrthei,
       Kamram jong ng1 k1 kmie k1 kpa,
       La iing ngin ia1 pynbeit,
       La khun la kti, ngin bishar bha,
       Sha jingsniew kin ym ngat.

- 6 K1 riew hyndai k1 riew pyrkhath,
 Kim ju shukor ne thok,
 Burom ka iing ha k1, k1 bat,
 K1 iaid lynti ka hok,
 Kyndong la jingkitkhlieh k1 tip,
 Ia la ki khun k1 kt1,
 Pateng jong k1 burom kam lip,
 Katba dang sah k1 sng1
- 7 Pyrthei ba dum ba mynhyndai,
 La khun k1 sneng k1 kraw,
 Mynta pyrthei ba ka la shai,
 K1 khun k1 shah teh mraw,
 Iano mynta ngin ia kynnoh,
 Ym dei k1 kmie k1 kpa,
 U Blei un pan jingkheih baroh,
 Dei na phi bad na nga,
- 8 Balei jingsniew kan shu wan shlei,
 Ha R1 k1 Hynñiew Trep,
 Ka R1 tip bried ka R1 tip Blei,
 Wat ai jingsniew kan tep,
 Hapdeng pyrthei kylla khongpong,
 Pynjur ka jingialeh,
 Naduh Rympei, naduh Dyngkhong,
 Jingsniew baroh ngin beh

